

The background of the entire image is a photograph of a wooden wall with horizontal planks. Mounted on the wall is a painting of a woman's face. The woman has pale skin, blue eyes, and a full, curly beard made of blue and white paint. The painting is partially covered by a large, semi-transparent teal circle. Inside this circle, the author's name and the book title are written in white text.

Seija Kärkkäinen

Annu, elämän
polulla

Annu,
elämän polulla.

Seija Kärkkäinen

Annu, elämän polulla.

© 2023, Seija Kärkkäinen
Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-33-9492-6

1.

Tyttö.

Puro solisee sulattaen jäätä altansa. Pian purosien pohjaksi tulee hiekkainen maan pinta. Aurinko kuumentaa lumipenkköjen seinämiä, saa ne näyttämään hileisiltä ja likaisilta. Ajoittain hile tipahtelee kinoksen seinämästä alas hiljaa helähtäen.

Tyttö auttaa harmaan kumisaappaansa kärjellä veden kulkua vetäen puron vakoa syvemmäksi ja laajemmaksi. Jossakin vaiheessa on otettava kumisaappaan kantapää

avuksi. Siinä on enemmän voimaa. Vielä sulamaton jää ja hyhmä eivät kuitenkaan anna pienen jalan kevyelle voimalle periksi.

Talvella lumi oli ollut aivan houkuttelevan valkoista, niin valkoista ja pumpulista että Tytön oli ollut ihan pakko laittaa sitä lapasen kärjellä suuhun. Kylmän lumen ja lämpimän kielen kohtaaminen saivat aikaan hurmaavan tunteen. Onhan se kiellettyä, lumen syöminen, Tyttö tietää, mutta tämän kielletyn asian houkutus käy hänelle monta kertaa talven aikana liian vaikeaksi torjua.

Nyt Tyttö katselee likaista lunta eikä olekaan enää niin varma siitä tunteen ihanuudesta. Mistä kaikki tuo lika on tuohon tullut, hän ihmettelee, se on kuin itsestään kehittynyttä harmaata harsoa. Oikeastaan ihan tekee pahaa sisuksissa, kun ajattelee, että tuota on voinut mennä vatsaankin.

Tytttö kääntää katseensa järven jäälle. Ei sekään näytä enää kovin houkuttelevalta. Lumipeite on painunut kasaan ja paikoitellen

näkyä tumman siniharmaita kohtia. Jälle on kielletty menemästä. Miksipä sinne menisikään. Suksi ei luista enää, rantatöyräältä ei voi enää laskea mäkeä jälle, kun rannassa on kovin pitkälti vetistä sohjoa.

Toisenlaisia leikkejä pitää keksiä. Kevätmyrsky on katkonut koivuista oksia. Niistä Tyttö taittelee pieniä pätkiä ja laittaa niitä puron alavirtaan vietäviksi. Välillä joku oksanpätkä takertuu luminokareeseen tai jään reunaan. Tyttö riisuu lapasensa ja auttaa kädellään tikkua eteenpäin. Puron kylmä vesi kirpaisee sormenpäitä.

Tällaista leikkiä saa leikkiä vain näissä lumen sulamisesta syntyneissä puroissa, sanoo äiti, ei tuossa isommassa ojassa. Pihan läpi virtaa puro, joka saa alkunsa lähistöllä olevasta lähteestä.

Tämän puron varteen on kaivettu syvänteitä, joissa voi kylmässä vedessä jäähdyttää maidot lypsyn jälkeen. Ja tuolta jostakin ylärinteestä vesi on johdettu putkia pitkin keittiöön ja

navetan puolelle. Lähde on suuri ja kun on kerran saatavissa lähdevettä niin sitä käytetään talousvetenä. Vesi on kylmää ja raikasta ympäri vuoden.

Kaivettujen syvänteitten peitoksi on rakennettu puiset kannet, mutta lapsia on kielletty menemästä kansien päälle tai puron lähelle leikkimään, onhan puro melko leveä ja syvä ilman näitä syvänteitäkin.

Tytön mielessä on myös toisenlainen kieltö. Ei saa mennä rantaan yksinään, sanoo äiti, näkki voi tulla ja viedä mennessään. Joskus on näkki kuulemma vienytkin jonkun lapsen, joka kielloista huolimatta meni rantaan tai jäälle.

Tytön mielestä näkki kuulostaa pelottavalta. Kukaan ei ole koskaan kertonut, millainen hirmuinen pelotus tämä näkki on. Lieneekö sitä kukaan oikeastaan koskaan nähnytään, mutta kaikki järven ympärillä asuvat lapset ovat saaneet äideiltään samanlaisen varoituksen. Onneksi se näkki ei uskalla tulla silloin kun aikuiset ovat mukana rannassa

lasten uintiretkiä valvomassa. Muutenhan ei voisi koskaan mennä uimaan.

Vene on aikuisten käytössä. Siihenkään ei lapsilla ole yksin eikä toisten lasten kanssa lupa keskenään mennä. Eihän sitä lapsi jaksakaan edes saada rannasta liikkeelle. Mutta kun äidin tai isän kanssa lähtee järvelle, kalaan tai naapuriin kylään, niin tuulettomalla säällä saa aikuisten valvonnassa opetella soutamaan. Kyllä siinä tahtoo pärskeitä airon lavasta lennellä veneessä istujien päälle ennen kuin on oppinut airoja käsittelemään oikein ja sievästi, sillä lailla hiljaa, ettei kuulu molskahduksia soutuessa. Ja voimaa täytyy olla, varsinkin jos tuulella soutaa.

Tyttö on joskus aivan pelonsekaisin tuntein katsonut myrskyävässä säässä isän työskentelyä airojen kanssa. Mutta onneksi isä on vahva ja äiti osaa pitää perää melalla eikä vain uita sikaa. Sian uittamiseksi sanotaan melalla ohjaamista vettä viistäen, ilman

melomista. Se on akkojen tyyli, sanoo naapurin Pekka. Eihän Pekka itsekään osaa vielä meloa, kuusivuotias, mutta on kuitenkin niin miestä mielestään, että.

Tyttö ajattelee pojan rehvakkuutta. Hän itse tuntee olevansa paljon vanhempi ja viisaampi, vaikka on saman ikäinen. Syksyllä he molemmat aloittavat koulun. Mutta sen on Tyttö oppinut, ettei kaikkea viisauttaan kannata näyttää eikä julkaista toisille vaan on parempi pitää asiat omana tietonaan. Ei kukaan pääse ilkkumaan sitten, jos sattuu jollakin tavoin toimitessaan onnistumaan heikommin. Sanovat vain, että lapsihan se vielä on, ei se ihan vielä onnistu.

Aurinko paistaa lämpimästi mäntyjen lomasta. Ihan tulee kuuma. Äidin ompelema ruskea villakankainen takki ja pitkät harmaat villasukat, nekin äidin neulomat, tuntuvat nyt olevan liikaa, kun aurinko paistaa. Tekisi mieli riisua villapipo päästä, mutta äiti huomaisi sen

pian ja rupeaisi pelottelemaan yskällä ja nuhalla. On parempi antaa äidin neuloman punaisen tupsupipon olla päässä. Ei ole halua tulla sairaaksi, sitten ei pääse ulos ollenkaan. Se vasta olisi hankalaa.

Hiuksien liimaantuminen päänahkaan hikisen pipon alla saa kutinan aikaan. Tyttö ajattelee kaihoisasti saunan lämpöä ja hiusten pesua. Ei se hiustenpesu ole mukavaa puuhaa hänen mielestään, mutta äidin sormien hellä kosketus hiuksia pestessä ja kammatessa ja siitä seuraava puhtauden tuntu on todellinen onni. Ja se kotoinen saippuan tuoksu jää hiuksiin koko illaksi.

Tuntuu, että äiti on niinä hetkinä vain Tyttöä varten tässä maailmassa. Ne ovat sellaisia naisten omia juttuja. Siihen tilanteeseen ei ole miehillä asiaa. Saunominen äidin kanssa on mukavampaa kuin isän tai vieraiden tätien kanssa. Silloin on aikaa rauhassa puhella kaikenlaisia asioita äidin kanssa saunan hämärässä, hiljaisella äänellä, kiukaan

sihahdusten välillä. Saunassa pitää jutella hillitysti, sanoo äiti. Saunatonttu voi muuten suuttua. Miltähän saunatonttu oikein näyttää? Tyttö ei usko koskaan nähneensä tonttua, mutta voihan sitä äidiltä tarkemmin kysellä. Ehkä hän on nähnyt tontun joskus, vaikka lapsuudessaan.

Äidillä tuntuu olevan paljonkin tietoa sellaisista olevista, joita ei ole nähty. Näkki, saunatonttu, menninkäiset ja keijut, niistä äiti on puhunut paljonkin. Isä tosin ei niitä juttuja viitsi kuunnella, sanoo niitä keksityiksi tarinoiksi, mutta äiti on vakaasti sitä mieltä, että näitä kaikkia haltioita on olemassa. Sen hän on lapsuudestaan asti omalta äidiltään kuullut. Nyt hän kertoo samat asiat omalle tyttäleen, seuraavalle sukupolvelle siirrettäviksi.

On Tyttökin tietoinen näistä kerrotuista henkiolennoista, joistakin aivan omakohtaisesti. Hän on aivan varma, että aitan takana olevassa sammaleisessa metsikössä

kivien koloissa asuu metsänpeikkoja, ainakin sellainen pitkähäntäinen, isokorvainen mörrimöykky. Tällainen mielikuva Tytöllä on metsänpeikosta.

Tyttö ei ole kertonut kenellekään, ei edes äidille, että eräänä sumuisena iltana, hämärän laskeutuessa, viime syksynä, siellä aivan aitan takana, sumu liikahteli ihan siihen tapaan kuin joku olisi hiljaa hiipien siirtynyt kololta toiselle. Lähemmäksi hän ei uskaltanut mennä, kun ei ollut aivan varma näkemänsä olennon kiltteydestä. Ja kun sitten alkoi tuulla vähän voimakkaammin, usvan hävittäen, Tyttö melkein uskoi itsekkin nähneensä vain sumun liikettä. Mutta kuitenkin! Tuskin se oli kettu tai hiiri tai edes kärpänen. Kyllä sen liikkeen aiheuttajan täytyi olla sellainen pieni metsänpeikko.

Tyttö arvelee olevansa tänä kesänä iltaisin tarkempi ja aikoo yrittää silmillään tavoittaa näitä metsän salattuja olentoja. Sitten siitä voi kertoa toisille, äidille ainakin.

Vaikka paljon sitä on maailmassa sellaista, mitä pitää vain uskoa, vaikka ei ole nähnyt. Sen on Tyttö kuullut aikuisten puheista. Onhan taivaalle, tuonne kauas korkealle saatu lentämään pöriseviä koneitakin. Sellaisen on Tyttö sentään omin silmin saanut nähdä muutamia kertoja ja niska kenossa ihmetellä. Jopa sellaisen kummallisuuden on nähnyt, että tuollaisesta lentävästä lehahti ilmaan silppua, kuin koivun lehdet puusta syksyllä. Myöhemmin Tyttö sai kuulla, että ne olivat lentolehtisiä, joilla haluttiin kertoa kylän asukkaille jostakin tulevasta tapahtumasta. Olisipa niitä tiputettu tännekin niin tietäisin enemmän, Tyttö tuumii. Mutta enhän minä osaa edes lukea. Tieto jäisi saamatta.

Kummallisia asioita kertovat ne kaupungin vieraatkin, jotka kesäisin tulevat käymään, äidin sukulaiset. Iso Neiti kertoi, että sokerista kehrätään pumpulimaista pehmeää makeaa

Jokaisella on elämänpolkunsä. Tämä kirja kertoo Annun elämästä, hänen elämänsä ihmisistä ja arkipäivästä.

Kirjoittaja on eläkeläinen, vapaa-ajat kuluvat mukavasti kirjoittaen.

Aiemmat kirjoituksen tulokset:

Kätilö, hunnun alla.

Täti, kukkahatun alla.

BoD

9 789523 394926